

Pressure injury (lavea 'i he māfasia 'o e ngaahi konga 'i loto 'i he sinó) 'i he lavea 'o e filosilivá. fakamatala 'o e felotoí

NŌVEMA 2021

He Kaupare. He Manaaki.
He Whakaora.
prevention. care. recovery.

‘Okú mau hounga‘ia ‘i he ngaahi kautaha ko ‘ení ‘i he ‘enau pou pou ki he fakamatala felotoi ‘o e pressure injury ‘i he lavea ‘o e filossilivá:

**Burwood
Spinal Unit**

Auckland Spinal Rehabilitation Unit

**Home & Community Health
Association**

Lisi 'o e kanolotó

Ngaahi Fakamāloó	2
Te Tiriti o Waitangi	2
Potupotu Tataú	2
Lavea 'o e filosilivá	2
Ngaahi fekau mahu'ingá	3
Na'e anga fēfē pea ko e hā 'a e 'uhinga na'e fokotu'u ai 'a e fakamatala ko 'ení	4
Uesia 'o e pressure injuries	5
Lavea 'o e filosilivá (SCI) mo e pressure injuries	6
Ngaahi tefito'i mo'oni ki he faka'ehi'ehí, 'ilo'í, faito'ó, mo hono māpule'i 'o e pressure injuries 'i he SCI	7
Ngāue ko ha kongá 'o ha timi multi-disciplinary (timi 'o ha kau mataotao meí he tafa'aki kehekehe)	8
Fakafeangai kuo fokotu'u (recommended) ki he pressure injuries 'i he SCI	9
1. Siviliví 'i 'o ha faingamālie ke hoko ai ha matu'utāmakí	10
2. Faka'ehi'ehí	11
3. 'Ilo'angá	12
4. Faito'ó	13
5. Remobilisation/rehabilitation (toe nga'unu holó/fakaakeaké)	14
Lisi 'o e Ngaahi Lea mo Honau 'Uhinga	15
Ngaahi Fakamo'oní (References)	16
Ngaahi ma'u'anga tokoni na'á ne fakamaama 'a e fakamatala 'o e felotoi fakatokolahí	16
Fakamatala Fakalahi 1 Mēmipa 'o e Pēnolo 'o e Kau Mataotaó (Expert Panel)	17

Ngaahi fakamāloó

Fakamāloó atu ki he ngaahi kakai na'á nau vahevahe lotolelei mai 'enau ngaahi a'usia tonú ki he pressure injury 'i he lavea 'o e filosilivá

Te Tiriti ō Waitangi

Ko e Te Tiriti ō Waitangi (te Tiriti) ko ha pepa tefito ia 'a e pule'angá 'i Aotearoa Nu'u Sila peá na'á ne fokotu'u 'a e fonuá ke hoko ko ha pule'anga. 'Okú mau taumu'a ke pou pou'í 'a e Kalauní (Crown) 'i hono ngaahi vā mo e te Tiriti pea fakahoko 'a e ngaahi sēvesi 'i he ngaahi founa 'e malava ai ha ngaahi ola 'oku potupotu tatau ma'á e kakai Māori.

Ko e fa'unga ngāue te Tiriti 'a e Potungāue Mo'uí [1] 'okú ne tataki 'a e kau 'ofisa mo'uí (health practitioners) ke nau fakahāhā mo fakahoko 'a e kaunga 'a e ngaahi tefito'i mo'oni te Tiriti 'i he ngāue fakafalemahakí. Ko hono ngāue'aki 'a e ngaahi tefito'i mo'oni ki hono fakahoko 'a e sēvesi 'okú malava ai 'e he kakai Māori 'o fakahāhā honau makehe'angá (mana), fakapapau'í 'okú nau ma'u ha tokangaekina fakaemo'ui lelei 'oku tu'unga mā'olunga mo malu 'i he 'ulungaanga fakafonuá, pea pou pou'í 'a e kau 'ōfisa mo'uí ke nau ngāue lelei mo faka'apa'apa mo e kakai Māori kotoa.

'I he kotoa 'o e tu'unga hokohoko atu ko ia 'o e ngāue ki he mo'ui lelei, 'okú mau tukupā ke fokotu'u ha sēvesi ki he mo'ui lelei 'oku tu'unga mā'opo'opo (cohesive), mo tu'unga mā'olunga 'a ia 'e 'atā atu ki he kakai Māori, mo e kotoa 'a e kakai 'okú lavea honau filosilivá (SCI).

Potupotu Tataú

'I Aotearoa Nu'u Sila, ko e ngaahi kulupu kehekehe 'o e kakaí, kau ai 'a e kakai Māori mo e Pasifika, 'oku kehekehe 'a 'enau ngaahi fiema'u ki he mo'ui lelei.

Ko e potupotu tataú 'okú ne fakatokanga 'i ai 'a e fiema'u ke ngāue'aki ha ngaahi fakafeangai mo e ngaahi ma'u'anga tokoni 'oku toe lelei angé ke feau 'a e ngaahi tu'unga kehekehe 'o e malava ko ia ke ma'u ha tokangaekina 'o e mo'ui lelei 'okú tu'unga lelei 'a ia 'oku kaunga ia ki he ngaahi ola kovi 'oku 'inasi ai 'a e ngaahi kulupu kehekehe 'o e kakaí.

Ko hono fakalelei'í 'o e tu'unga potupotu tatau 'i he mo'ui lelei 'oku tupu meí he fekau'aki 'i he faikehekehe fakasōsialé, faka'ekonōmiká, mo fakasiokālafí 'okú mātu'aki mahu'inga ia. 'Okú fiema'u ki ai ha fakafeangai 'oku kakato mo fengāue'aki fakataha 'o kau ki ai ha ngaahi founa fakatou'osi ki he sisitemi mo'ui lelei mo e faingata'a'ia fakasinó mo e ngaahi sekitoa kehekehe ko 'ení.

Lavea 'o e filosilivá

Ki he taumu'a 'o e tohi ko 'ení, ko e lavea 'o e filosilivá 'okú kau ki ai 'a e feitu'u na'e tupunga meí ai ha maumau'í pe lavea lahi ki he filosilivá (hangē ko ha tūkunga 'oku felāve'í mo ha lavea), pe ko e feitu'u 'a ia 'oku 'ikai matu'utāmaki ai 'a e tupu'angá (hangē ko ha tūkunga 'oku felāve'í fakafaito'o).

Ngaahi fekau mahu'ingá

'I hono fakaola 'a e Te Tiriti ō Waitangi 'oku mahu'inga ke ngāue ki he tu'unga potupotu tataú, fakalelei'i 'a e ngaahi ola ki he mo'ui lelei mo a'usia 'a e ngaahi fiema'u mo e ngaahi faka'amu 'a e kakai Māori.

Ko e potupotu tataú 'okú ne fakatokanga'i 'a e fiema'u ke ngāue'aki ha ngaahi fakafeangai mo e ngaahi ma'u'anga tokoni 'oku toe lelei angé ke feau 'a e ngaahi tu'unga kehekehe 'o e malava ko ia ke ma'u ha tokangaekina 'o e mo'ui lelei 'okú tu'unga lelei 'a ia 'oku kaunga ia ki he ngaahi ola kovi 'oku 'inasi ai 'a e ngaahi kulupu kehekehe 'o e kakaí.

Ko e faka'ehi'ehi meí he pressure injuries 'i he kakai 'okú nau ma'u 'a e SCI 'okú mātu'aki mahu'inga ia ke faka'ehi'ehi ai meí ha uesia kovi fuoloa ki he mo'ui lelei, tu'unga lelei 'o e mo'uí, mo e tu'unga lelei 'o e mo'ui 'o ha tokotaha.

Ko e kakai 'oku mo'ua 'i ha SCI 'okú tu'u lavengofua ange ki hono ma'u 'a e pressure injuries 'i he kakai 'oku 'ikai ke nau ma'u ha SCI, pea tupu meí he natula 'o honau kafó te nau fiema'u ai ha tokoni mo ha faito'o mataotao.

Ako mo e poupou ki he kakai 'oku mo'ua 'i ha SCI, ko 'enau kau tauhí, mo e whānau 'oku mahu'inga ia ki he faka'ehi'ehi meí he pressure injuries 'i he kakai ko 'ení.

Ko ha kau mataotao 'i he tokangaekina ki he mo'ui lelei mo e fa'ahinga 'okú nau tokangaekina 'a e komiunitií te nau ala kau 'i hono tokanga'i 'o e kakai 'oku mo'ua 'i he SCI, 'a ia 'oku mahu'inga ke fakapapau'i ha mahino faitatau mo ta'eliliu ki he founga ke faka'ehi'ehi, 'ilo'i, faito'o, mo māpule'i 'a e pressure injuries 'i Aotearoa Nu'u Sila.

'Oku lahi 'a e ngaahi ma'u'anga tokoni, me'angāue, mo e fale'i kehekehe 'oku ala ma'u, fakatou'osi pē 'i loto Aotearoa Nu'u Sila mo tu'apule'anga foki; ko e fakamatala ko 'ení 'oku fakataumu'a ia ke 'ilo'i ai 'a e founga lelei taha ma'á e kakai 'oku mo'ua 'i ha SCI.

Ko e ngaahi halanga mo e fakahinohino ki he founga lelei taha ke faka'ehi'ehi mo māpule'i 'o e pressure injuries 'oku 'i ai tonu ia 'i he kotoa 'o Aotearoa Nu'u Sila, pea 'oku totonu ke alea'i fakataha ia mo e fakamatala (information) 'oku fakahā atu 'i he pepa (statement) ko 'ení.

Na'e anga fēfē pea ko e hā 'a e 'uhinga na'e fokotu'u ai 'a e fakamatala ko 'enī

Ko e fakamatala ko 'enī na'e fokotu'u ia 'e ha timi multi-disciplinary 'o ha kakai mo ha SCI 'a ia 'okú nau nofo 'i he komiunitií, kau tauhi whānau, mo e kau mataotao fakaemo'uilelei 'okú nau ma'u 'a e 'ilo ki he tafa'aki ko 'enī (ko e 'Expert Panel') 'a ia 'oku lisi 'i he fakamatala fakalahi 1. Na'e fokotu'u ia 'i hono 'ilo'í ko ha fakafeangai ta'eliliu ki he pressure injuries 'i he kakai mo ha SCI takatakai 'i Aotearoa Nu'u Silá 'oku fiema'u, pea mo e ngaahi 'ulungaanga makehe 'o e komiuniti ko 'enī, 'a ia 'okú ne fakatupunga ha ngaahi matu'utāmaki 'e ala hoko 'i he pressure injuires.

Ko e fakamatala ko 'enī ko e kongā ia 'o e ngāue 'a e Accident Compensation Corporation's (ACC's) ki he faka'ehi'ehi meí he pressure injuries 'i he kakai 'oku tu'u laveangofua tahá. Ko e ACC, Potungāue 'o e Mo'uí mo e Health Quality & Safety Commission New Zealand 'okú nau ngāue fakataha mo e ngaahi hoangāue kehe 'i he sekitoa ki he mo'ui lelei mo e faingata'a'ia fakaesinó ki he ngaahi polokalama fakafonua mo fakafeitu'u ki hono fakalalaka 'a e faka'ehi'ehi meí he ngaahi pressure injuries.

'Oku 'ikai ko ha fakamā'opo'opo kakato ia 'o e founga lelei taha 'o e ngaahi 'ēlia kotoa 'o e faka'ehi'ehi mo e faito'o ko ia 'o e pressure treatment. 'Oku totonu ke vakai ki ai fakataha mo e ngaahi ma'u'anga tokoni 'a ia 'okú ne 'omai ha tataki 'aonga ki hono māpule'í 'o e pressure injuries ki he fa'ahinga 'oku mo'ua 'i ha SCI, pea talanoa ki ai mo e tokotaha 'okú ne ma'u ha SCI.

Ko e fakamatalá 'oku fakahoko mai ia mo ha fakamo'oni, pea 'oku fakatupulekina ia 'i he ngaahi fakahinohino fakavaha'apule'anga kuo fakamo'oni'í mo e ngaahi lipooti fakapule'anga ki he faka'ehi'ehi mo e māpule'í 'o e pressure injury ki he kakai 'oku mo'ua 'i ha SCI, kau ai 'a e ngaahi tataki 'oku fakatupulekina 'i he ngaahi fonua kehe hangē ko Kānata [2] mo New South Wales, 'Aositelēlia [3].

'E lava ke ngāue'aki 'a e fakamatalá fakataha mo e ngaahi halanga fakafeitu'ú pea 'oku totonu ke lau ia 'o fakafehoanaki mo e Guiding Principles for Pressure Injury Prevention and Management in New Zealand, ko ha tohi na'e pulusi 'e he ACC 'i Mē 2017.

KO E FAKAMATALA TUI FAKATOKOLAHI KUO POUPOU'I

'E HE EXPERT PANEL: SEPITEMA 2021

'AHO 'O HONO TOE VAKAI'Í: SEPITEMA 2026

Uesia 'o e pressure injuries

'Oku fakatupu 'e he pressure injuries ('oku toe 'iloa ko e 'pressure ulcers' pe 'bedsores') ha uesia lahi 'i he mo'ui lelei mo e tu'unga lelei 'o e mo'ui 'a e kakaí. Te ne lava 'o fakatupunga ha palopalema lahi hono ua, faingata'a'ia fakaesino (lahi ange), tokoto falemahaki pea 'i he ngaahi tu'unga 'e ní'ihí 'oku a'u ki he maté.

Fakalaka atu 'i he ngaahi uesia ki he mo'ui lelei fakaesinó, 'oku lava 'e he pressure injuries 'o uesia 'a e mo'ui lelei fakae'atamai mo e longomo'ui 'o ha tokotaha 'oku mo'ua 'i ha SCI. Ko e ngaahi uesia ko 'ení 'oku kau ki ai 'a e ngāué, tu'unga fakapa'angá, mo e tau'atāina ke folau, fakataha mo 'enau tu'unga lelei fakae'atamai. Ko e tokotahá, ko 'enau whānau mo e fa'ahinga 'okú nau fakafalala ki ai 'e lava ke uesia lahi foki mo kinautolu. Ko e faka'ehi'ehi mo hono māpule'i 'o e ola lelei 'a e pressure injuries 'okú ne fakalelei'i 'a e tu'unga lelei 'o e mo'ui mo faka'ehi'ehi ha tokoto falemahaki.

Ko e lahi taha 'o e ngaahi keisi ki he pressure injuries 'oku ala faka'ehi'ehi mei ai - pea ko e faka'ehi'ehi ko ia 'o e pressure injuries pe ko 'ene toe kovi angé 'oku, pea ke i hokohoko atu, 'a 'ene hoko ko ha fatongia mu'omu'a 'o e sisitemi tokangaekina 'o e mo'ui lelei 'a Aotearoa Nu'u Silá.

'Oku ma'u 'e he pressure injuries ha faingamālie mā'olunga ange ke toe hoko, ko ia ko e faka'ehi'ehi tōmu'á 'e hoko ia ko ha uesia lelei 'i he lele lōlōá ki ha tokotaha 'e ngalingali te ne toe mo'ua 'i he pressure injuries.

**"I he 'eku tokamohengá,
'e pau ke liliu 'a 'eku palani
tokangaekiná, toe lahi ange 'a
e tokoní. Ko hoku fatongia 'i he
fāmilí 'e liliu ia meí ha tokotaha
'oku lavame'a (Tamai ko e
tekisií) ki ha tokotaha fakafalala.
'E kovi ange 'a 'eku tu'unga
mo'ui lelei fakae'atamai. Ko e
lahi 'o e kakai 'e fiema'u ke kau
maí, fokotu'utu'u 'o e ngaahi
'apoinimení, ko e fakamole
fakapa'anga ki hoku fāmilí, pea
mo e fakamole 'o e pa'anga
tukuhau ki he mo'ui lelei 'e pau
ke toe lahi ange."**

BOB | C5/6 complete tetraplegic

Lavea 'o e filosilivá mo e pressure injuries

‘I Nu‘u Sila, ‘oku laka si‘i hake he 200 ‘a e SCI fo‘ou ‘i he ta‘u kotoa: ko ha faka‘avalisi ia ‘o e toko fā ‘i he uike kotoa pē [4] Ko ha fekumi ‘i he 2020 na‘e ‘ilo ai ko e ngaahi keisi faingata‘a ‘o e SCI ‘i Aotearoa Nu‘u Silá ‘oku ‘alu ke toe lahi ange tautautefito ki he kakai ta‘umotu‘a angé, Māori mo e Pasifika [5].

Ko e hokosia ‘o e pressure injuries ‘i he kakai mo ha SCI ‘oku kehekehe pē makatu‘unga ‘i he matakali. ‘I ha fa‘ahinga ta‘u pē, ko e kakai Māori ‘okú nau mo‘ua ‘i ha SCI ‘okú nau ma‘u ha faingamālie ‘e taha ‘i he fā ki hano ma‘u ha pressure injury, fakahoa ki ha faingamālie si‘isi‘i hifo ‘i he taha ki he nima ‘i he ngaahi matakali kehé.

‘Oku fiema‘u ha tokangataha ‘o fakatefito ‘i he faka‘ehi‘ehi mo faito‘o ‘o e pressure injuries ‘i he komiuniti SCI, koe‘uhi‘oku ‘i ai ha ngaahi mo‘oni‘i me‘a lahi ‘okú ne fakalahi ‘a e faingamālie ke hoko ha pressure injury.

Ko ha tokotaha ‘oku mo‘ua ‘i ha SCI ‘e ‘ikai nai te ne ongo‘i ha mamahi ‘i he feitu‘u ‘oku fakatupu ai ‘a e pressure injury, ko ia ‘e ala mafola lahi ange ‘a e laveá ‘i ha ngaahi houa pea toki fakatokanga‘i. ‘E ‘ikai nai ke nau malava ‘o sivilivi‘i pē ‘e kinautolu honau kilí pe fakatonutonu faingofua honau tu‘u‘angá (position) ke fakafiemālie‘i ‘a e māfasiá (pressure). Ko e kakai ‘oku mo‘ua ‘i ha SCI ‘e ngalingali fiema‘u ke nau fakafalala ‘i he ni‘ihi kehé ke fakahoko ha ngaahi sivi makatu‘unga ‘i he sió (visual examinations). Neongo eni, ko e ngaahi faka‘ilonga hā mai ‘o ha pressure injury ‘e ‘ikai ala ‘asi ia ‘i he taimi pē ko iá, pea ‘e faingata‘a ange ke ‘ilo‘i ia ‘i ha kili fakapōpō‘uli ange, ko ia ai ‘i he taimi ‘e ala lava ai ha sio ki ai ‘e ngalingali ke faingata‘a hano holoki ‘a ene uesiá.

Ko e pressure injuries ‘oku angamaheni ke faito‘o ia ‘e he kau mataotao ki he mo‘ui lelei ‘oku ‘ikai ke nau taukei ‘i he pressure injuries pe ko e SCI, pea mo e whānau ‘oku ‘i ai ‘enau ‘ilo ‘oku fetō‘aki (variable knowledge) ‘i hono ‘ilo‘i mo faito‘o tōmu‘á. Ko e masiva ‘i he ‘ilo tefitō te ne lava ‘o tāutoloi ha pressure injury ‘oku lolotonga māpule‘i lelei, ‘a ia ‘e hoko ai ha ngaahi uesia lahi ki he ngaahi ola fakaemo‘uilelei ‘i he lele lōlōá.

Ko hono ‘ilo‘i ‘o ha pressure injury ‘i ha tokotaha ‘oku mo‘ua ‘i ha SCI mo hono fakahoko ha palani māpule‘i tōmu‘a ‘oku faingata‘a ka ‘oku mātu‘aki mahu‘inga ia ki ha faito‘o ola lelei mo ha uesia si‘isi‘i ange ki he mo‘ui ‘a e tokotaha ko iá.

"Ko e ‘ilo‘i tōmu‘a, tokoni tōmu‘á kuó ne tauhi ai ‘a ‘eku ngaahi a‘usia meí hono ‘ilo‘i ki he halanga ki he fakaakeaké ki ha tu‘unga si‘isi‘i pē, neongo ia ko e uesia ‘o ha fa‘ahinga pressure injury ki ha tokotaha ‘oku mo‘ua ‘i ha SCI ‘oku toe lahi ‘aupito ange ia ‘i he fakaakeake fakafaito‘ó.

BOB | C5/6 complete tetraplegic

Ko e ngaahi tefito‘i mo‘oni ki he faka‘ehi‘ehi, ‘ilo‘i, faito‘o mo e māpule‘i ‘o e pressure injury ‘i he SCI.

Ko e ngaahi tefito‘i mo‘oni ko ‘eni‘okú ne fokotu‘u ‘a e fakafeangai tefito ki he fekuki mo e pressure injuries ki he kakai ‘oku mo‘ua ‘i ha SCI. ‘Oku totonu ke faka‘aonga‘i ia ki he kotoa ‘o e ngaahi fakahokohoko (phases) ‘o e tokangaekiná mo e faito‘ó.

TAUKAVE (ADVOCACY)

Ko e tokotaha ko iá ‘oku fokotu‘u ia ‘i lotomālie, pea ‘oku fepoupouaki ‘a e tokotaha kotoa ‘i he ‘ene timi tokangaekina ki he mo‘ui lelei‘i hono taukave‘i ‘a e tokangaekina mo e faito‘o lelei taha kiate ia ‘i he tu‘unga ko ha tokotaha fakafo‘ituitui.

FAKAFEANGAI KI HE FAKAFO‘ITUITUÍ

Neongo ‘oku hā mahino ‘a e ngaahi fakafeangai lelei mo ‘aongá, ko e tokotaha takitaha ‘oku fakafeangai ki ai ‘i he tu‘unga faka‘apa‘apa ki he tūkunga ‘o ‘enau tu‘unga takitahá, hisitōliá, a‘usia kimu‘a ‘i he pressure injuries, ngaahi fiema‘ú, mo e ngaahi fiema‘u ‘o ‘enau whānau.

FENGĀUE‘AKI FAKATAHA

Ko e faka‘ehi‘ehi mo e faito‘ó ‘oku fakahoko ia ‘i he fengāue‘aki fakataha, pea mo e kau mai, ‘a e tokotaha ko iá, ko ‘enau whānau, pea fakafou ‘i ha fakafeangai multi-disciplinary ‘i he kotoa ‘o e kau fakahoko ngāue‘ mo e kau fakapa‘anga ‘o e tokangaekina fakaemo‘ui lelei.

FALE‘I FE‘UNGA MO TOTONU

Ko e fale‘i ‘oku fakapatonu ia ki he ngaahi tu‘unga pau ‘o e tokotaha ko iá, mo ha ngaahi founga mo e fili kehekehe ‘oku fakahoko ‘o ka fiema‘u.

TAIMI TOTONU

Ko e ngaahi matu‘utāmaki ‘e ala hokó mo e ngaahi hoha‘á ‘oku ‘ilo‘i tōmu‘a ia pea ngāue vave ki ai.

HOKOHOKO ATU ‘O E TOKANGÁ

Ko e ngaahi poini ‘oku fe‘ave‘aki ‘e he kau mataotao ki he mo‘ui lelei ‘oku fakataumu‘a mo mālohi ia, mo ha tu‘unga taliui (accountability) kuo vahe‘i mahino. ‘Oku mātu‘aki mahu‘inga ‘eni ki hono faka‘ehi‘ehi, ‘ilo‘i, mo e māpule‘i ‘o e pressure injuries.

“E ‘ikai te ke lava ‘o fakahoko ha me‘a ta‘ekau ai ‘a e whānau. ‘Okú nau hoko ko ho nima, va‘e, ‘okú nau hoko ko ho makatu‘u.”

KINA | C5/6 complete tetraplegic

Ngāue ko ha konga 'o ha timi multi-disciplinary.

'Oku mahu'inga ki he kotoa 'o e ngaahi mēmipa 'o e timi tokangaekina ki he mo'ui lelei 'a e tokotaha ko iá ke nau 'ilo ma'u pē ki he tu'unga fakamuimui tahá, peá ke mahino lelei kiate kinautolu pe ko hai 'okú ne taki 'a e tauhí 'i he taimi ko iá. 'I he ngaahi tu'unga 'e ní'ihí, ko e tokotaha ko iá te ne fakahoko 'a e takí 'iate ia pe.

Ngaahi fokotu'u fakakaukau ki he founa ngāue lelei

- Ngāue fakataha mo e tokotaha ko iá, ko 'enau whānau mo e kau tauhí 'i he taimi kotoa pē.
- Hiki-tohi hokohoko mo faka'auliliki ho'o ngaahi siví mo e faito'ó.
- Fakapapau'i 'oku fakahoko ki he ngaahi mēmipa kehe 'o e timi tokangaekina ki he mo'ui lelei 'a e fakalalakaká, ngaahi matu'utāmaki 'e ala hokó, mo e ngaahi palopalemá. Ko hono fakafe'iloaki ki ha ngaahi sēvesi mataotao kehe 'e fe'unga mo ia.
- Fakapapau'i 'oku mahino mo pau hano 'ave ki ha ngaahi mēmipa kehe 'o e timi tokangaekina ki he mo'ui lelei, peá fakahoko mahino ki he tokotaha ko iá pe ko hai 'oku fatongia'aki hono tauhi iá 'i he ngaahi konga kotoa 'o e faito'ó.
- Fakahoko ma'u pē ki he ACC ke nau 'ilo, 'i hono fiema'ú (acc.co.nz/contact).

Fakafeangai kuo fokotu'u ki he pressure injuries 'i he SCI

Ko e konga hoko maí 'okú ne fakahoko, 'i ha tu'unga mā'olunga, 'a e felotoi fakatokolahi ki he founga lelei taha ki he faka'ehi'ehí, faito'ó, mo e māpule'i 'o e pressure injuries 'i he kakai 'oku mo'ua 'i ha SCI. Ko e fakamatala 'o e felotoi fakatokolahi ko 'ení kuo fakatahataha'i ia 'e he Expert Panel, 'o makatu'unga (informed) 'i he ngaahi ma'u'anga tokoni 'oku lisi 'i he faka'osinga 'o e tohi ko 'ení.

VAKAI'I 'O E MATU'UTĀMAKI
'E ALA HOKÓ

FAKA'EHÍ'EHÍ

'ILOI'ANGÁ

FAITO'Ó

FAKAFOKI KI HE TU'UNGA 'E ALA
NGA'UNU HOLO/FAKAAKEAKÉ
(REMOBILISATION/REHABILITATION)

1. Vakai'i 'o e matu'utāmaki 'e ala hokó

Ki ha tokotaha 'oku mo'ua 'i ha SCI, muimui 'i he ngaahi sitepu ko 'eni ke sivi'i 'aki 'a e ala hoko 'o ha matu'utāmaki ke hoko ha pressure injury.

- a** Fakahoko hano fuofua siofi vave 'a e tu'unga fakatu'utāmaki 'o e pressure injury ki he ngaahi me'a tefito lalahi 'e ala matu'utāmaki 'i he vave tahá, ke 'ilo'i 'a e tu'unga fakatu'utāmaki ki he tokotaha ko iá, pea hikitoi ia.
- b** Fakahoko ha sivi faka'auliliki 'o e matu'utāmaki 'o e pressure injury ki he kakai 'okú nau tu'u laveangofua tahá, 'o hikitoi 'a e ngaahi 'ēlia ke tokanga'í. Ko e fa'unga SSKIN 'oku fakahā atu 'i he konga faka'ehi'ehi (Prevention) 'i laló 'e lava ke ngāue'aki ia ke ne tataki 'a e sivi (assessment), mo e ngaahi me'angāue hangē ko e Waterlow, Braden Scale pe 'e lava 'o ngāue'aki 'a e PURPOSE T.
- c** Fakatupulekina mo fakahoko ha palani faka'ehi'ehi 'o e fakatu'utāmaki, 'o fakahoko fakatāutaha ki he tokotaha ko iá.
- d** Toutou fakahoko hokohoko 'a e sivi, 'i ha tu'unga 'e 'ikai toe si'isi'i hifo 'i he māhina 'e ono kotoa pe toe hokohoko ange ai makatu'unga 'i he ngaahi tūkunga mo e tu'unga 'o e fakatu'utāmaki ki he tokotaha ko iá. Liliu 'a e palani faka'ehi'ehi 'o ka fiema'u.
- e** Kapau 'e 'ohake 'e he tokotahá pe ko 'enau whānau ha hoha'a (concern) felāve'i mo e kafó (pressure), 'e mahu'inga leva ke fakahoko hano vakai'i 'o e fakatu'utāmaki ke ne tali 'a e ngaahi hoha'a ko 'eni. Ko e vakai'i 'o e fakatu'utāmaki ko 'eni 'e tokoni ki hono fakapapau'i pe 'oku 'i ai ha ngaahi liliu kehe 'oku fiema'u ke fakahoko pe 'oku fe'unga pē 'a e ngaahi founga lolotongá.
- f** Fakakaukau ki he ta'umotu'a 'o e tokotaha ko iá mo e ngaahi ta'u na'á ne fekuki ai mo e SCI. 'I he faka'au ke motu'a ange 'a e kakai, 'oku 'i ai ha hōloa 'i he lahi 'o e uouá mo e mālohi 'o e kilí. 'Oku fakaiku 'eni ki he si'isi'i ange 'a e tu'unga matolu 'i he vaha'a 'o e huí moe ngaahi kongokonga kehé. Ki he kakai 'oku mo'ua 'i ha SCI, ko e ni'ihi 'o e ngaahi liliu ko 'eni 'oku 'asi vave mai ia hili 'a e SCI, tatau ai pē pe ko e hā 'a e ta'umotu'á, pea hokohoko atu ia 'i he fekuki ko ia 'a e tokotahá mo e SCI, 'o nau hoko ai 'o tu'u laveangofua ange ki he pressure injury. 'Oku 'asi mai 'eni tupu meí he mole 'a e konga lahi 'o e uouá, mole atu pe hōloa 'i he tu'unga 'o e fakakaukau, ngaahi liliu ki he tu'unga 'o e sinó (posture), mo e hōloa 'a e malava ke ngaue holó.
- g** Fakakaukau ki ha risk assessment (vakai'i 'o e ala hoko 'o ha fakatu'utāmaki) fo'ou 'i he taimi 'e 'i ai ai ha ngaahi liliu 'i he ngaahi tu'unga fakafo'ituituí mo e ngaahi fokotu'utu'u ki he nofó. Hangē ko 'eni, ko e ngaahi liliu ki he palani safe moving and handling (malu 'o e ngaue holó mo e to'oto'o pe hiki 'o ha me'a) pe ko ha liliu ki he mo'ui lelei mo e tu'unga lelei 'o e mo'ui.

2. faka‘ehi‘ehí

- a** Fakapapau‘i ‘oku ‘ilo ‘e he tokotaha ko iá, ‘enau kau tauhí mo e whānau ‘a e me‘a ke siofi mo fakatokanga‘í:
- i ‘Oatu ha fakamatala/ako ki he pressure injuries pea fetalanoa‘aki mo e tokotaha ko iá ki he founa ‘e tokoni‘i ai kinautolu ke nau māpule‘i pē ‘e kinautolu tonu ‘a e tu‘unga matu‘utāmaki ke nau ala ma‘u ai ‘a e pressure injuries.
 - ii Fakapapau‘i ‘oku ako‘i fe‘unga ‘a e kau tauhí mo nau mahino‘i ‘a e ngaahi faka‘ilonga hā mai tōmu‘a ‘o e kamata ‘o ha pressure injury.
- b** Fa‘u ha palani mo e tokotaha ko iá, ko ‘enau kau tauhí mo e whānau ke fakahoko, ke māpule‘i ‘aki ‘a e tu‘unga ki ha ala hoko ‘o ha fakatu‘utāmaki. Ngāue‘aki ‘a e fa‘unga-ngāue SSKIN ke fakapapau‘i ‘oku kāpui ‘a e ngaahi tafa‘akí kotoa.
- i **Tokoto‘anga ‘oku fe‘unga ki he sinó (support surface).** Ngāue‘aki, ‘i he taimi totonu, ‘a e ngaahi support surfaces mo e me‘angāue ‘okú ne fakasi‘isi‘i ‘a e tu‘unga fakatu‘utāmaki ‘o e pressure injuries pea ‘oku lelei ma‘á e tokotaha ko iá; fakasi‘isi‘i ‘a e tu‘unga fakatu‘utāmaki ‘o e pressure injuries ‘oku fakatupunga ‘e he ngaahi me‘angāue; fakapapau‘i ko e me‘angāue ‘oku vakai‘i ma‘u pē ‘a hono tu‘u‘angá (positioning), tautautefito ‘i he hili ha toe fakatonutonu ‘a e tu‘u‘anga ‘o ha tokotahá.
 - ii **Sivi‘i ‘o e kilí.** Fakahoko ‘a e ngaahi vakai‘i angamaheni ‘aki ‘a hono siofi ‘o e ngaahi ‘ēlia kotoa ‘o e kilí ‘a ia ‘oku ‘ikai ke ‘i he tu‘unga angamaheni ‘o ‘ikai toe si‘isi‘i hifo ‘i he tu‘o uá, pea ‘i ha toe fa‘ahinga taimi pē ‘oku ‘i ai ha palopalema; fakahoko ha fakama‘a ‘oku fe‘unga mo e kilí.
 - iii **Ngaungae ma‘u pē.** Fakahoko ha polokalama fe‘unu‘aki ki he tu‘u‘angá mo e tu‘unga malava ke ngaue holó.
 - iv **Ta‘emāpule‘i mo e nga‘unga‘ú.** Fakahoko ha polokalama māpule‘i ‘o e ‘ōkaní mo e halanga tu‘uofi; ngāue‘aki ha vala mo ha teunga ‘okú ne fakasi‘isi‘i ‘a e tu‘unga fakatu‘utāmaki ‘o e pressure injuries.
 - v **Me‘atokoní.** Palani‘i ha founa ma‘u me‘atokoni mo‘uilelei kau ai ‘a e huhu‘a inu‘o mo e tokangaekina ‘o e ngutu; fakakaukau ki ha founa ma‘u me‘atokoni ‘oku mā‘olunga ‘i he polotini mo e vaitamini; fetu‘utaki ki ha mataotao fakafuofua me‘akai kapau ‘e fiema‘u.
- Kapau ‘e fiema‘u, fetu‘utaki ki ha mataotao totonu ki he mo‘ui lelei ke ne vakai‘i ‘a e ngaahi palopalema ‘i ‘olungá.

"I he taimi ‘okú ou ‘ilo‘i ai ‘oku kamata ha fa‘ahinga me‘á (pressure injury), ‘okú ou faka‘ehi‘ehi meí ai pea nofo mama‘o meí ai. ‘E ‘ikai ‘aupito te u toe fie fakamoleki ha taimi lahi pehē ‘i he toka mohengá. ‘E sai ange kiate au ha ‘aho ‘e taha pe ua, na‘á mo ha uike, ‘i he fakamoleki ha ngaahi māhina ‘i he toka mohengá ‘o mama‘o meí he māmaní.

3. 'Iloi'angá

Neongo ko e tokotahá fakafo'ituitui, ko 'enau whānau, kau tauhí mo e kau mataotao ki he mo'ui lelei 'okú nau fakahoko 'a e ngaahi founga faka'ehi'ehi kotoa pē ke fakasi'isi'i 'aki 'a e tu'unga fakatu'utāmaki 'o e hoko 'o ha pressure injury, 'e kei ala hoko pē 'a e ngaahi kafo. Ko e tu'unga totonu 'eni 'o e SCI tupu meí he natula 'o e tūkunga 'oku 'i ai.

'Oku mahu'inga ke hoko 'o 'ilo'i lelei 'a e tu'unga fakatu'utāmaki 'o e pressure injury 'aki hono ngāue'aki 'a e ngaahi kongá mahino 'o e kafó. 'Oku tokoni 'eni ki hono faito'ola lelei mo totonu 'o e kafó, pehē foki ki he fetalanoa'aki mo e tokotaha ko iá, ko 'enau whānau mo e kau tauhí. Ko e international National Pressure Ulcer Advisory Panel (NPUAP)/European Pressure Ulcer Advisory Panel (EPUAP) pressure injury classification system (2009)[6] ko e fa'unga ngāue ia kuo pou pou'í ki hono fakakalalalasi koia 'o e pressure injuries, neongo 'e faingata'a 'eni ki he kakai mo ha SCI he ko e mamahí - ko ha me'a tefito ki hono fakafaikehekehe'í - 'e lava ke puli meí ai. Ko e ngaahi ma'u'anga tokoni ke tokoni ki he fakakalalalasi 'o e pressure injury 'i he ngaahi lanu kehekehe 'o e kilí kuo fakatupulekina ia 'e he Pan Pacific Pressure Injury Alliance (2020)[7]. Ko hono sivi ma'u pē mo hono 'ilo'i tōmu'a 'o e pressure injuries 'oku mātu'aki mahu'inga.

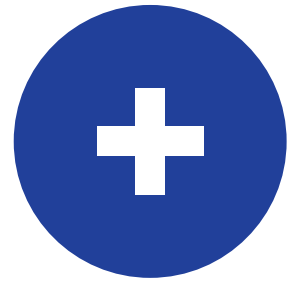
Ko e 'ilo'i'angá 'oku totonu ke kau ai ha sivi faka'auliliki 'o e kilí mo e kakanó (tissue), kau ai 'a e:

- a Fakafaikehekehe'í 'o e blanchable meí he non-blanchable erythema,
- b Sivi 'o e fua māfana 'o e kilí mo e ngaahi kakanó moluú,
- c Sivi 'o e oedema, angamaheni'aki ke fakahoko 'i he sió, 'aki 'a e fuá (measurement), mo e palpation. Kapau 'oku 'i ai, ngāue'aki ha me'ahulu (scanner) sub-epidermal moisture (SEM) (hangē ko e feitu'u 'oku faingata'a ai ke sio 'o 'ilo'i tupu meí he lanu 'o e kilí), mo e
- d Sisivivi'í 'o e tu'unga 'o e kakanó, ko e fakatātaá kapau 'oku fakafefeka.

"Okú ou mahino'í he taimí ni 'a e mahu'inga ke hanganaki tokanga ki he me'a 'oku hoko ki hoku kilí, 'i he founga ko iá 'e 'ikai leva te u toe li'aki 'a e ngaahi me'a mahu'inga 'i he 'eku mo'uí hangē ko e ngaahi fai'ahó, ngaahi malí mo e ngaahi polokalama 'a e akó. Ko e hoko 'o 'ikai ke kau atu ki he ngaahi mōmeniti mahu'ingá koe'uhí ko ha me'a na'e ala faka'ehi'ehi meí ai 'a e kongá faingata'a tahá."

josh | C6 incomplete tetraplegic

4. Faito'ó

Kapau 'e ma'u 'e ha tokotaha 'oku mo'ua 'i ha SCI ha pressure injury, 'oku mātu'aki mahu'inga ke faito'ó fakalelei ia mo vave, 'e ha mataotao kapau 'e fiema'u. Kapau 'e 'ikai holoki 'a e māfasiá (pressure), 'e tupulaki 'a e tu'unga fakatu'utāmaki 'o e pressure injury me'i he tu'unga 'e taha ki he tu'unga hokó 'i ha lau houa. Ko e toketā (GP) 'a e tokotaha ko iá 'oku totonu ke 'uluaki fakafetu'utaki ki ai. Kapau 'oku 'i ha tu'unga fakatu'utāmaki 'a e pressure injury, pea 'ikai ke lava 'e he GP 'o vakai' 'a e kafó, pe 'oku 'i he kiliniki 'o e GP pe 'i ha 'a'ahi ki he apí, 'oku totonu ke nau fakahoko ia ki ha mataotao ki he mo'ui lelei 'okuú ne ma'u ha 'ilo fe'unga 'i he komiunitii. 'E ngalingali ke toe fiema'u ke fakahoko ia ki ha mataotao ke tokanga'i, 'a ia 'e fiema'u ai ke fakafetu'utaki leva ki ha Spinal Unit Outpatient Service totonu. Kapau 'e hoko ha tokoto falemahaki, fakapapau'i 'e 'i ai ha me'angāue mataotao, fe'unga ke ngāue'aki, ki hono tukuange 'o e pressure (māfasiá).

Fetu'utaki ki ho'o Spinal Unit Outpatient Service kapau te ke fiema'u ha tokoni pea sio ki he fa'unga ngāue SSKIN 'oku hā atu 'i he konga Prevention 'i 'olungá.

Faito'ó ke fakakaukau ki ai:

- a** Sivi 'a e mata'ilaveá ke 'ilo'i 'a e tu'unga 'oku 'i ai 'a e pressure injury, pea mo hiki-tohi 'a e makatu'unga 'o ho'o sivi - hangē ko 'eni, fakafou 'i ha lau'i tā pe ko hano muimui'i 'o e hā lelei māi (transparency tracing).
- b** Fakahoko ha faito'ó 'i he vave tahá, pea fekumi ki ha fale'i me'i ha mataotao kapau 'oku 'ikai mahino lelei 'a e me'a ke fa'i. Ko e faito'ó 'oku 'i ha kalasi 'e ua:
 - i Ko hano tokangaekina 'o ha mata'ilavea ta'ekau ai ha tafa, hangē ko ha faito'ó 'oku ngāue'aki ki he mata'ilaveá, ngaahi huhu'a faito'ó, ngaahi kilimí mo e ngaahi me'a teuteu 'o e mata'ilaveá, pe ko ha founa angamaheni ki hono faito'ó 'o e mata'ilaveá, pe ko ha founa faito'ó 'oku ngāue'aki fakahangatonu ki he mata'ilaveá (negative pressure wound therapy).
 - ii Ko e tafá, hangē ko e tu'usi 'o ha kongá 'o e mata'ilaveá (sharp debridement) (ngalingali ke hoko māi kimui ai 'a e negative pressure wound therapy), tāpuni 'o e mata'ilaveá, skin grafts (to'o 'o ha kongá kili me'i ha kongá 'e taha 'o e sinó 'o fokotu'u ki ha kongá 'e taha), mo e reconstructive flaps (to'o 'o ha kongá kakano me'i ha kongá 'e taha 'o e sinó 'o fokotu'u ki ha kongá 'e taha).

c Vakai' 'a e tu'unga 'o e tokotaha ko iá pe 'oku fiema'u ha tokoni lahi ange, hangē ko ha tokotaha tauhi, taimi lahi ange 'o e tokoní, mo e me'angāue. 'I he ngaahi tu'unga 'e ni'ihi, ko e ātakai 'i 'apí 'e 'ikai nai ke lava 'o ma'u ai ha tokoni fe'unga mo ha ngaahi tokangaekina lahiange hangē ko ia 'oku ma'u 'i ha tauhi'anga vaiva'i pe falemahaki 'a ia 'oku totonu ke ngāue'aki fakataimi pē ia. 'Oku totonu ke fakafetu'utaki ma'u pē ki he Spinal Unit kapau 'oku 'ave 'a e tokotahá ki he tafa'aki fiema'u fakavavevavé (acute care). Talanoa ki he tokotaha fakapa'angá fekau'aki mo ha liliu ki he tu'unga 'o e tauhi mo e faito'ó kapau 'oku 'i ai ha tokoni, kapau 'oku 'ikai, 'e lava 'e he GP 'o fakafetu'utaki ki ha tokoni lahi ange.

d Sivi'i 'a e polokalama mǎpule'i 'o e 'ōkaní mo e halanga tu'uofi 'a e tokotaha ko iá, pea talanoa'i 'a e ngaahi liliú, kapau 'e fiema'u, ke faka'ehi'ehi me'i hono ta'emǎpule'i 'o e tu'uofi mo e uli'i 'o e mata'ilaveá.

e Palani ke malava 'o tukuange kakato 'a e māfasiá/to'o 'o e fakafe'ātungia ki he mata'ilaveá. 'E ala fiema'u ki heni ha founa-tu'umau 'oku fakahoko 'i he mohengá.

f Sivi'i 'a e tu'unga ma'u me'atokoni 'a e tokotaha ko iá pea fakafetu'utaki ke sivi 'e ha mataotao ki he me'akai 'o ka fiema'u.

g Siofi, fua, mǎpule'i, pea sivi fakauike 'a e laveá ke fakapapau'i 'oku mo'ui. Kapau 'e 'i ai ha fakamo'oni 'oku 'alu ke toe koviangé 'a e tu'unga 'o e pressure injury ki ha tu'unga fakatu'utāmaki, fakatalanoa mo e tokotaha ko iá, liliu leva 'a e palani ki he faito'ó, pea fakafetu'utaki (refer) ia 'o ka fiema'u. Fakahoko ia ki he 'enu GP, mo e Spinal Unit Outpatient Service 'i ho'o feitu'ú 'i hano fiema'u. Ko hono fakafetu'utaki (refer) tōmu'á 'oku mahu'inga. Kapau 'oku 'ikai ke mo'ui lelei 'i loto 'i ha māhina 'e taha, fetu'utaki ki he Spinal Unit Outpatient Service 'i ho'o feitu'ú.

5. Fakafoki ki he tu'unga malavá/fakaakeaké

- a** Fokotu'u ha palani kakato ki he fakaakeaké 'i he hili ha vaha'a taimi 'o e tokamohengá, hangē ko ha founa ki hono tokoni 'i 'o e tangutú ki he taimi 'e sai ai 'a e mata'ilaveá, peá ke ngāue ki ha ngaahi palopalema kehe felāve'i mo e SCI. Fetu'utaki ki he Spinal Unit Outpatient Service 'i ho'o feitu'ú ki ha fakahinohino/fale'i lahiange ki hono māpule'i 'o e fakaakeake 'a e tokotahá lolotonga mo e hili 'a e sai 'a e pressure injury.
- b** Ko e kakano na'e toki 'osi mo'u'i 'oku tu'u laveangofua ia ki ha toe 'asi 'a e pressure injury. Ko ha polokalama kuo palani'i ki hano fakafokifoki ki he tu'unga malavá/fakaakeaké, kuo fokotu'u fakataha mo ha fale'i me'i he timi multi-disciplinary, 'oku fiema'u ia ke tokoni ki hono fakasi'isi'i 'a e tu'unga fakatu'utāmaki ko 'eni. 'Oku lava 'eni 'o ngāue'aki 'i loto 'i he komiuniti'i, pe 'i he ngaahi tu'unga 'e ni'ihi 'e ala ma'u 'aonga 'a e tokotahá me'i hano fakafetu'utaki ki hono 'ave ki ha Spinal Unit 'i he hili 'a e sai 'a e pressure injury, ki he fakafokifoki ki he tu'unga malavá/fakaakeaké
- c** Foki ki he ngaahi fakahinohino 'i he sivisivi'i 'o e fakatu'utāmaki, ta'ota'ofí, mo e 'ilo'i'angá (sio ki 'olunga), koe'uhí 'oku fiema'u eni 'e he kakai mo ha SCI 'i he lele lōlōá ke fakasi'isi'i 'aki 'a e fakatu'utāmaki 'o hono ma'u 'a e pressure injuries 'oku kovi ange mo fakatu'utāmaki ange 'i he 'enau mo'u'i.
- d** Ko e māpule'i 'i he lele lōlōá 'oku mātu'aki mahu'inga, koe'uhí ko e tu'unga mālohi 'o e kilí 'e liliu 'o 'ikai 'i he hili pē 'a e hoko 'o ha pressure injury, ka 'i he 'alu ke motu'á mo e ngaahi founa mo'ui tefito kehe pē. Ko hono toe fakalahi ange 'a e tokangá, mo ha ngaahi sivi hokohoko ange mo hono ngāue'aki 'o e ngaahi tekinolosia mo e me'angāue fo'ou 'e ala tokoni ke faka'ehi'ehi 'aki ha toe hoko ha ngaahi pressure injuries. Ko ha fa'ahinga liliu pē ki he tu'ungá, ko e fakatātaá ko ha pressure injury fo'ou, 'e fiema'u ki ai ha toe sivi kakato.

"Me'i he sio 'o ha kasitomá, ko ha fa'ahinga tafa'aki pē 'o e pressure ko ha me'a ia te ne liliu 'a e tu'unga 'o e mo'u'i. 'I he ngaahi ta'u 'e 35 ko 'eni kuó u heka salio te a'i, ko hono tokanga'i lelei hokohoko 'o e kilí, na'á ku hokosia ai ha ngaahi pressure injuries lahi. 'Oku hoko 'eni 'i ha ngaahi laui houa, ki ha ngaahi uike ke fakaakeake. Ko e ngaahi tupu'angá ko e ngaahi sū mano'ó, tangutu 'i he leta 'o e vakapuná, 'ikai 'i ha tu'unga lelei 'a e fakamoluú, tokoto falemahaki 'i ha uōti non-spinal (uōti 'oku 'ikai ke tokanga'i 'a e tu'á), 'efihia 'a e tuí 'i ha lalo tēpile, mafuli 'a e tu'unga 'o e sinó 'o fakatupunga ha ngaahi feitu'u pressure 'i he salioté, ko ha ki'i mahifi 'o e kilí me'i ha pressure ['a ia 'oku 'uhingá] 'o 'ikai ke mo'ui."

BOB | C6 incomplete tetraplegic

Lisi Fakahokohokó

Blanchable erythema: Ko ha 'ēlia 'oku fakakulokula 'i he kilí 'oku liliu fakataimi 'o hinehina pe tea 'i hano kífí lomi'í 'o e kilí pea fakakulokula 'i hono tukuangé. 'I ha konga kuo lomi'í (pressure site), 'oku fakatupunga 'eni 'e ha hoko angamaheni 'o ha hyperemic.

Debridement (to'ó 'o ha konga kakano meí ha lavea): Ko hono to'ó 'o ha konga kakano kuo ta'e'aonga (maumau) meí ha lavea pe felāve'í mo e laveá.. Ko e founga ko 'ení 'okú ne tāmāte'í 'a e konga 'o e laveá kuo uesiá, to'ó 'a e ngaahi siemu meí he ngaahi selá, peá ne faka'atā ha 'ātakai fo'ou ke fakatupu.[8]

Erythema: Fakakulokula 'o e kilí tupu meí he mafaofao 'o e ngaahi halanga totó.[8]

Induration: Hā malohi mai 'i he mole 'a e calcification (fakafefeka 'o e kakanó tupu meí he fu'u lahi 'o e kalasiumé) pe tupu fo'ou 'o ha hui.[8]

Negative pressure wound therapy: Ko ha tu'unga faito'ó 'o e laveá 'okú ne pouaki hono fakaakeake fakafou 'i hono to'ó 'o e third space oedema, 'o ne fakaivia 'a hono tufaki 'o e me'atokoní mo e 'osikená; to'ó 'o e ngaahi ha'aha'a 'o e laveá, 'a ia ko e tānaki'anga 'o e siemu meí he ngaahi selá; fakaivia 'o e granulation tissue; fakaivia o e angiogenesis; mo hono to'ó 'o e ngaahi me'a tefito 'okú ne uesia 'a e laveá.[8]

Non-blanchable erythema: Fakakulokula 'o e kilí 'oku kei 'asi hili hono lomi'í, angamaheni 'i ha faitu'u 'oku huia. Ko ha faka'ilonga 'eni 'o ha Kalasi/Siteisi I 'o e pressure injury. Ko ha kili 'oku lanu fakapōpō'uli 'e 'ikai nai ke 'ilonga ha'ane tea.

Oedema: Pupula tupu meí he fu'u lahi 'a e huhu'a 'oku tānaki 'i he ngaahi ava pe kakano 'o e sinó.

Shear (shear stress): Ko e fo'í mālohi 'i ha fo'í faitu'u 'oku ngāue'í 'o palāleli mo e faitu'u 'oku uesiá.[8]

Spinal Unit Outpatient Service: Ko e ngaahi sēvesi 'oku tu'u 'i 'Aokalani mo Christchurch 'a ia 'okú nau tokoní'í 'a e kakai takatakai 'i Aotearoa Nu'u Sila 'oku uesia 'e he palopalema 'o e filosilivá.

Ko e Auckland Spinal Rehabilitation Unit (Tel: 09 270 9000; <https://www.countiesmanukau.health.nz/our-services/a-z/auckland-spinal-rehabilitation-unit/>) 'okú nau tokoni ki he fa'ahinga 'i he tafa'aki ki 'olunga 'o e North Island.

Burwood Spinal Unit (Tel: 03 383 6850; www.cdhb.health.nz/bsu) 'okú nau tokoní'í 'a e kakai mo ha SCI 'okú nau nofo 'i he South Island mo e tafa'aki ki lalo 'o e North Island (Taranaki ki Hawkes Bay mo lalo hifo).

Ngaahi Fakamo'oni

1. Potungāue Mo'uí (2020) Fokotu'utu'u Ngāue Te Tiriti o Waitangī. Uelingatoni. Vakai'i 'i he 'aho 24 'Aokosi 2021 'i he Te Tiriti o Waitangī | Potungāue Mo'uí NZ
2. Houghton, P., Campbell, K., & Panel, C. (2013). Ko e ngaahi fakahinohino ki he founa lelei taha ki hono faka'ehi'ehi mo māpule'i 'o e pressure ulcers 'i he kakai 'oku kafo honau filosilivá. Ko ha tohi ma'u'anga tokoni ma'a e kau toketā fakafaito'ó. Ma'u mai me'i he https://onf.org/wp-content/uploads/2019/04/Pressure_Ulcers_Best_Practice_Guideline_Final_web4.pdf:
3. NSW Agency for Clinical Innovation. (2014). Ko e Spinal Cord Injury Service Model fakafeitu'u ki hono faka'ehi'ehi mo māpule'i kakato 'o e pressure injuries 'i he kakai 'oku kafo honau filosilivá mo e spina bifida. Ma'u mai me'i he https://www.aci.health.nsw.gov.au/_data/assets/pdf_file/0005/214925/Spinal-Cord-Injury-Spina-Bifida-Model-of-Care.pdf#page=38
4. New Zealand Spinal Trust. (2018). Ko e NZSCIR Statistics and Information lotongá 'oku ma'u mai me'i he <https://www.nzspinaltrust.org.nz/i-need-information/new-zealand-spinal-cord-injury-registry-nzscir/nzscir-statistics-and-information/>
5. Mitchell, J., et al. (2020). "Founa fekumi fakafaito'ó ki he kafo fakamamahi 'o e filosilivá 'i Nu'u Silá (2007-2016)." *The New Zealand Medical Journal* 133(1509): 47-57
6. National Pressure Injury Advisory Panel, & European Pressure Ulcer Advisory Panel. (2019). International NPUAP-EPUAP Pressure Ulcer Classification System na'e ma'u mai me'i he <http://www.internationalguideline.com/static/pdfs/International.LPU.Classification.2009.pdf>
7. Pan Pacific Pressure Injury Alliance. (2020). Fa'unga ma'u'anga tokoni ki he fakakalakasí 'a e Pan Pacific Pressure Injury Alliance. Ma'u mai me'i he <https://pppia.org/resources>
8. European Pressure Ulcer Advisory Panel, National Pressure Injury Advisory Panel, and Pan Pacific Pressure Injury Alliance. Prevention and Treatment of Pressure Ulcers: Clinical Practice Guideline. The International Guideline. Emily Haesler (Ed.). EPUAP/NPIAP/PPPIA: 2019. Ma'u mai me'i he <http://internationalguideline.com/guideline>

Ngaahi ma'u'anga tokoni na'á ne tokoni'i (informed) 'a e fakamatala felotoi fakatokolahi.

- i. European Pressure Ulcer Advisory Panel, National Pressure Injury Advisory Panel, and Pan Pacific Pressure Injury Alliance. (2019). Faka'ehi'ehi mo e faito'ó 'o e pressure ulcers/injuries: tohi fakamo'oni sio vavé (quick reference guide). E. Haesler (ed). EPUAP/NPIAP/PPPIA. Ma'u mai me'i he www.internationalguideline.com/guideline
- ii. Kruger, E. A., Pires, M., Ngann, Y., Sterling, M., & Rubayi, S. (2013). Māpule'i faka'auliliki 'o e pressure ulcers 'i he kafo 'o e filosilivá: Ngaahi fakakaukau lotongá mo e ngaahi 'alunga ki he kaha'ú. *The Journal of Spinal Cord Medicine*, 36(6), 572-585. doi:10.1179/2045772313Y.0000000093
- iii. Accident Compensation Corporation, Health Quality & Safety Commission New Zealand and Ministry of Health. (2017). Ngaahi tefito'i mo'oni 'o e fakahinohino ki hono faka'ehi'ehi mo e māpule'i 'o e pressure injury 'i Nu'u Silá na'e ma'u mai me'i he <https://www.acc.co.nz/assets/provider/pressure-injury-prevention-acc7758.pdf>
- iv. NSW Agency for Clinical Innovation. Me'angāue pressure injury ki he kafo 'o e filosilivá mo e spina bifida. Ma'u mai me'i he <https://aci.health.nsw.gov.au/networks/spinal-cord-injury/pi-toolkit>
- v. New Zealand Qualification Authority. (2020). Fakahāhā 'a e 'ilo ki he pressure injuries mo e tokangaekina 'o e pressure area, mo e tokangaekina ki he faka'ehi'ehi. Ma'u mai me'i he <https://www.nzqa.govt.nz/nqfdocs/units/pdf/28737.pdf>

Fakamatala fakalahi 1

Membership of the Expert Panel

Ko e fakamatala ko 'ení na'e fa'u ia 'e ha timi multi-disciplinary 'o e kakai 'oku mo'ua 'i ha SCI 'okú nau nofo 'i he komiunitií, kau tauhi whānau, mo e kau mataotao ki he mo'ui leleí 'okú nau ma'u ha 'ilo lahi ki he kaveinga ngāu'é (ko e "Expert Panel") 'a ia ko 'enau taukeí mo e hokosia mo'oní na'á ne 'ai kinautolu ko e kau tokoni mahu'inga. Ko e tatau fakaangaanga 'o e fakamatalá na'e vakai'i fakatokolahi ia 'e he kau fakataú (consumers), ngaahi kautaha 'okú nau pouakí, kau mataotao ki he mo'ui leleí mo e ngaahi sino fakapalōfesinalé. Ko e ngāu'é na'e tokoni'i ia 'e he ACC.

Ko e kau mēmipa 'o e Expert Panel mo honau ngaahi kautaha takitaha ko e:

HINGOA	KAUTAHA
Bob Symon	Fakafofonga 'o e kau fakataú
Denise Hislop	Auckland Spinal Rehabilitation Unit, Counties Manukau District Health Board
Gary Duncan	Royal Australasian College of Surgeons
Jo Nunnerley	Burwood Academy / University of Otago
Kate Gray	Hutt Valley District Health Board
Lee Taniwha	Fakafofonga 'o e kau fakataú
Lindsey Cockcroft	Burwood Spinal Unit, Canterbury District Health Board
Pam Mitchell (ki Nōv 2020) Anj Dickson (meí Fep 2021)	New Zealand Wound Care Society
Pania Tulia	Kau tauhi whānau
Dr Peter Vincent	Royal New Zealand College of General Practitioners
Prudence Lennox	IDEA Services, IHC Group
Raj Singhal	Canterbury District Health Board

**He Kaupare. He Manaaki.
He Whakaora.**
prevention.care.recovery.

www.acc.co.nz

0800 101 996